

„NE BÁNTSD A
MAGYART“

Zrínyi

MURAKÖZ

„Adassék tisztelet
a katoná
eszménynek“

Zrínyi-fohász

Előfizetési ár: fél évre 5.— P.
Kiadóhivatal: Horthy Miklós-tér 6.

Csáktornya, 1942. július 31.

Politikai hetilap.
Megjelenik pénteken.

SZOCIÁLIS MUNKAKÖZÖSSÉG:

Bajtársi Szolgálat

Laptársunktól, a "Zalamegyei Ujság"-tól
vettük át ezt a ma igen aktuális cikket.

Alighogy megalakultak szociális munkaközösségeink, máris életbevágóan fontos feladatkör vár rájuk: a háborús viszonyok következtében felmerült szociális feladatok, vagy is röviden, velősen, találóan kifejezve: a Bajtársi Szolgálat ellátása!

Városunkban is megalakult a Bajtársi Szolgálat. Megyénk több községében már szép munkaterületek tevének vissza. A munka kezdeténél, elindításakor gondoljuk át az irányt jelző belügyminiszteri rendelet világánál, mit kíván társadalmunktól a Bajtársi Szolgálat?

Honvédeink hősiesszen küzdenek kinn a fronton; a belső front kiépítése az itthonmaradottakra vár. (Hogy a belső front milyen fontos, láttuk hiányából 1918-ban.) Ez a feladat mind-egyikünkre lelkiismeretbeli hazafias kötelességeket ró; ki-ki felelősségérzetének, lelkiismeretességének, áldozatkészségének arányában veszi ki részét belőle. A Bajtársi Szolgálat feladata, hogy a hatóságok, a vallásfelekezettek, a társadalmi egyesületek, egyének munkáját összfoglalja, hogy keretet szabjon, irányt mutasson, munkaterületeket megjelöljön és feloszson, példáuló lendületével új munkatársakat nyerjen; a rendszeres munkához munkatervet adjon és ezáltal frontépítő, nemzetfenntartó hatalmas erővé tegye az értékes és nemes, de szétszórtságában erőteljebbek kezdeményezéseket. Míg a szociális munkaközösségek feladatkörök békében a Nép- és Csaldvédelmi Alap feltételeinek megfelelő sokgyermekes családokra korlátozódnak, most a háborús viszonyokra való tekintettel tovább megy és a Bajtársi Szolgálat keretein belül elsőrendű feladatként vállalja a hadbavonultak családtagjainak gondozásba vételét, abban az esetben is, ha ez a „család” csupán egyetlen magányos anyából áll is.

Társadalmunk fontos erópróbiája, hogy milyen mértékben képes a Bajtársi Szolgálat feladatainak ellátására. A szervezés első lépése, hogy a szociális munkaközösségekben helyet foglaló hatóságok, egyházi személyek, továbbá a társadalmi és hitbúzálgalmi egyesületek képviselői a helyi szükségletek és lehetőségek figyelembevételével megállapodjanak a tennivalók rendjében és tervszerűen megosztozzanak azokon, hogy egyenletlenség, házagosság ne támadjon a munkában. A társadalomnak a szociális feladatok ellátására való megszervezése a rendelet értelmében az arra hivatott polgári és katonai szakszervek bevonásával történik, hiszen a közérdek megkívánja ebben az oty fontos munkában is a szakszerűséget. A Bajtársi Szolgálat munkájába pedig hangsúlyozottan csak megfelelő módon kiképzett társadalmi munkásokat vonhatunk be, nehogy avatatlan kezek segítés közben károkat okozzanak. Aki komoly munkarészt vállal, annak ismernie kell a hadbavonultakra és hozzátartozókra vonatkozó jogszabályokat, a segítés lehetőségeit, módját, mértékét. Meg kell tanulnia, hogyan különböztesse meg az indokolt és indokolatlan, jogos és jogtalan kéréseket, panaszokat. Természetes, hogy egyes családok kérelme, ügye sokszor közelebb áll az önkéntes szociális munkához, — azért száz panasz meghallgatásával, elbírálásával tárgyilagosságra kell nevelnie magát, hogy szubjektív motívumokon felülemelkedve kibővült látókörrrel tudja az egyes családok helyzetét megítélni. De különösen a segítés módjában, mértékének elbírálásánál szinte általános érvényű igazság, hogy szociális tudás, képzettség gyakorlat nélkül csak ártunk, rontunk, demoralizálunk.

Német SS csapatok menetelnek
Párizson át nyugat felé

(NST) Nyugat felé menetelő csapatok vonulnak Párizson át. A csapatok egy SS kötelékhez tartoznak, amelyet most he-

lyeztek a nyugati főparancsnokság vezetésé alá, a keleti harctérről jönnek és sokan viselnek kitüntetéseket.

Brit ujság a második arcvonalról

(Stefani iroda) A vezető angol lapok, amelyek eddig követelték a második arcvonalat, most azt mondják hogy a jövő nyár előtt nem lehet felállítani, Az Eve-

ning News szerint örültség lenne most Európában partra szállni, mert sem hajtér, sem csapatok nincsenek.

Angol repülők Hamburg fölött

Német katonai hejrről közlik: Brit bombavetők megjelentek Nagy Hamburg

fölött és főleg lakónegyedeket bombáztak. A németek 26 gépet lelőttek.

Lássuk közelebről a Bajtársi Szolgálat gyakorlati feladatait. A rendelet 5 pontban foglalja őket össze:

1. Az itthonmaradt családtagok erkölcsi és nagyon kivételesen anyagi támogatása. Ez tulajdonképpen mindent magában foglaló óriási munkaterület, mert erkölcsi támogatásra sokszor az anyagra nem szorulónak is szüksége van. Két körülményt kell itt figyelembe vennünk: a családfő hadbavonulása anyagiilag érinti, gyakran megrendíti a családot — másrészt: a háborús sikerek fontos előfeltétele, hogy a termelés zavartalanul folyjék a sok értékes munkaerő kivonása ellenére is. A nemzetnek a tartalékhoz kell nyúlnia és minden, arra képes munkaerőt munkába kell állítani. A két szempont találkozik: a hadigondozás egyik legfontosabb célkitűzése, hogy munkába állítsa, munkaalkalmakhoz juttassa a hadbavonult munkaképes hozzátartozóit. Ezzel biztosítják egyrészt a termelés zavartalanását, másrészt a hadbavonult családjának anyagi egységnyit: sőt, ha számitásba vesszük a munka kedélyépítő erejét, mondhatjuk, hogy segítjük fenntartani a család erkölcsi egyensúlyát is. Ebből a szempontból még a munkaalkalomra nem szoruló hozzátartozók foglalkoztatása is kívánatos, ha másként nem, épen a Bajtársi Szolgálat keretein belül. Ebből a célból minden eszközt fel kell használnunk: napközi otthonok, bölesodék felállításával például igen sok anyát felszabadíthatunk munkavállalásra. Gyengébb munkaerők számára gondoskodjunk könnyebb feladatokról: például gyógvénygyűjtés, csalángyűjtés megszervezése, háziipari akciók; kukoricaháncs-, gyékényfonás beállítás, stb. Ellenzolgáltatás nélkül juttatásokkal csak a legvégső és legindokoltabb esetben segítsünk, ha nem akarunk tétlenül és telhetetlenül követelőző „hadi asszonyokat” kitermelni.

Számtalan kérdés tartozik még ide; csak egyet-kettőt említnék, főleg a lelki gondozás teréről: fontos a hitvesi hűség megőrzése, fontos, hogy a hozzátartozók ne elesett, kizsákmányolt vándorokként vonzólják magukat, hanem saját maguk is, a társadalom is, a legnemesebb áldozatot hozó, büszke hősöket lássák bennük.

2. A harcátérben küzdő honvéd és családja között az állandó kapcsolat megteremtése és fenntartása. — Terjessze ki gondját, figyelmét arra is a Bajtársi szolgálat, hogy a hozzátartozók rendszeresen irjanak, hiszen honvédeink állandóan itthoni híreket kérnek. Szükség esetén vállalja például egy-egy szociális munkás, hogy írni nem-

tudó hozzátartozók nevében hetenként ír a harcátérre. Vállaljon rendszeres rádiószolgálatot, nehogy a rádióüzenet elkerülje a hozzátartozók figyelmét. Ha az aggódo család nem kap híreket, lépjen érintkezésbe a Bajtársi Szolgálat a csapatgondozó tiszttel, — ebben ő segíthet. Ezer útát, módot találhat itt a segítői kész bajtársi szeretet.

3. Az itthonmaradt hozzátartozók kérelmeinek, panaszaiknak meghallgatása, gyors kivizsgálása és elintézése. — Kívánatos, hogy a Bajtársi Szolgálat ebből a célból meghatározott időben és helyen fogadóórákat tartson. Itt mozdulni sem tud, aki a vonatkozó rengeleteket világosan nem ismeri. A tájékozódás legelmeibb fokán tanulmányozzuk át legalább Wünschert Frigyes kedves, szép kis fűzetét: „Ne aggódj értünk, gondunk lesz rájuk”. Kérhető a Hangyától.

4. A bevultak helyett a mezőgazdasági és ipari munkák elvégzésének biztosítása. — Az első pontnál elmondottak ide is vonatkoznak. Hatóságok tényezők teszik ezen a téren, amit csak lehetnek, de éber, bajtársi szellemű társadalom felbecsülhetetlenül sokat tehet, elsősorban a bevont családó munkájának pótlásában, például mezőgazdasági munkáknál.

5. A nemzetvédelmi szolgálat támogatása. — Minden erőnkkel, szervezeten harcba kell szállnunk a rémhírterjesztés, a suttogó propaganda, az elégedetlenség ellen. Először önmagunkban kell leküzdenünk a kislelki sötételetlást, az eleségző hiszékenységet. Aztán tudatosítanunk kell, hogy Magyarország ma Európa egyik legrendezettebb viszonyok között élő állama, hogy nem lehetünk ezért eléggé halásak a jó lstennek és vigyáznunk kell, hogy nyugos, korlátolt, éretlen engedetlenkedéssel ki ne hívjuk magunkra büntetést. Csak az tud építő, példáuló, elesett fel-emelni tudó, jó harcossa lenni a belső frontnak, aki tudja saját magát fegyelmelni, aki tud lemondani, áldozatokat hozni honvédeinkhez méltó hősiességgel napról-napra. És főleg csak az ilyen szociális munkásnak van joga, erkölcsi alapja gondozottaitól áldozatosságát kívánni. A rossz-hiszemű rémhírterjesztéssel szemben pedig lépünk fel elszántan és keményen, mert ezek gonosztevők, akik a nemzet életére törnek.

Ingyenes jogtanácsokat is kíván biztosítani a rendelet a hadbavonult hozzátartozóinak: ebben a vonatkozásban megyénk ügyvédi kamarájában a legnagyobb készséget és megértést tapasztaltuk. A hivatalos fogadóórák közhirretele most van folyamatban, hogy ezzel is segítsük pótolni a

családfelelő szerepét a család érdekeinek védelmében.

A munkatér nagy, a feladatok súlyosak; bajtársi lelkiismeretességgel vegye ki részét mind-egyikünk belőlük, hiszen nemzetünk létéért küz-

dünk; ha vérontás nélkül is, de élet-halálharcot harcolunk a Bajtársi Szolgálat frontján is!

Dr. Kónyi Mária

névér, vármegyei szociális gondozó.

„HÁBORÚS VÁSÁR”

Szent István hetében rendezik az 1942 évi Nemzetközi Vásárt

A negyedszer megnagyobbodott csonkakaházban mindenütt igen nagy érdeklődéssel fogadták a minisztertanácsnak azt a határozatot, hogy az idén a Nemzetközi Vásárt Szent István hetében, augusztus 14—24-ig kell megrendezni és a Vásár kifejezést „Háborús Vásár” jellegű legyen.

Erről a következő érdekes felvilágosításokat kaptuk:

Aránylag rövid idő telt el azóta, hogy megkaptuk a minisztertanács döntéséről az értesítést, hogy a Vásárt Szent István hetében kell megrendezni, — máris igen nagyszabású keretekben bontakozik ki a kifejezeten háborús jellegű 1942 évi Nemzetközi Vásár!

A háborús közellátás sorába állítottuk a Vásárt annál is inkább, mert életfontosságúnak érezzük, hogy a pótnanyagok gyártóira éppen úgy, mint a fogyasztóközönségre serkentően, tanítóan hassunk.

Ebből a szempontból a készülő Vásárt három főcsoportra tagolhatjuk:

Először: Új műanyagok főcsoportja. Ezek között a legelőkelőbb szerepet játssza a szénből előállított textiliák. A műanyagok előállítására szempontjából alapanyagaink az alkohol, a szén, a fa, a levegő a víz. Az új és határtalan lehetőségek előtt álló gyáripár termékeit kivétel nélkül az itt felsorolt alapanyagok jól vagy kevésbé sikerült derivátumai! Előkelő és elkülönített csoportban azokat a műanyagokat látja majd a látogató közönség, amelyekre a Technológiai Intézet hosszas és lelkiismeretes vizsgálat után ráutalt a marandó értéket jelző pecsétjét!

Másodszor: Élelmiszer főcsoportja. A világháború által reánk parancsolt okserű takarékoság elveivel természetesen nem egyeztethető össze az, hogy mint a korábbi békeidők vásárait, csabai kolbászt, kassai sódort, gyulai szalonnát árusítsanak a hentesek. Az élelmiszerek vására legfeljebb ha egyharmadrésze lesz a tavalyinak. Nagy szerep jut itt a vitaminos italok népszerűsítésének. Gyümölcslevek és kitünő sörök, a világmárkás, jobbnál-jobb magyar borok, amelyek mind táplálóak és a szervezet felhígítására szolgálnak. Rá kell mutatni itt a konzervipar hatalmas felvoulására! A konzervek döntő fontosságát a közellátás szempontjából nem kell külön hangsúlyoznunk. A magyar fogyasztóközönség eddig érthetetlen idegenkedést és bizalmatlanságot tanu-

sított a konzervgyártmányokkal szemben, pedig a külföld háziasszonyai munka és időtakarítás szempontjából már békében is sűrűn felhasználták a konzervgyártmányokat családjuk élelmisére.

Harmadszor: Nagy érdeklődésre számíthat az az újítás, amelyet a BNV oktató, nevelő főcsoportjának nevezhetünk. Ez az oktatás nem száraz és unalmas írásbeli figyelemzések, plakátok vagy értelmetlen felolvasások útján történik majd. A nagy kiállítók, például a Hangya, a Budapesti Központi Általános Tejcsernok, a Köztisztviselők Fogyasztási Szövetkezete, Budapest Székesfőváros Gázművei, stb. pavillonjaikban rögtönzött színpadokon szembekerül a takarékos és világos fejű háziasszony, meg az ellentéte, a fecserlő és mindenre panaszkodó, az elégedetlen. Gyorsan pergő dialógusok nyom: megtanulja a közönség, hogy a száritott főzelek valóságos áldás téli időben, mert nem lesz mindig nyár, előrelátás pedig ma elsődrendű nemzeti kötelesség. Nagyon sok háziasszony bizony még ma sem tudja, hogy szodabícarbona hozzáadásával még a legkeményebb fehér bab is puhára föl fél óra alatt és ezzel rengeteg tüzelőanyag takarítódik meg. Nem hanyagolja el az oktató hadjárat a mosás technikai szemléltető bemutatását sem! Hogy a műanyagok, szénből készült textiliák nem bírják el a forró vízben való mosást, az erős dörzsölést és forró vasalást, erre a hölgyközönséget szemléltető módon meg kell tanítani.

A BNV folyó évi felvoulásának hatalmas részét a háborús csoport foglalja el. Háborúban állunk: a lét vagy nem lét háborújában.

A Kormányzóhelyettes Úr Ófóméltósága felhívásának erőteljes visszhangjaként nagy repülőkiállítás várja a látogatókat.

Ide tartozik a már a mult éveken is szép sikerrel megrendezett légvédelmi kiállítás is.

Vitéz honvédek dicső harcainak tiszteletére méltó és glóriás eredményre lesz: a hadizsákmány kiállítás.

Mindent elkövet a BNV rendezősege, a kiállítók a közületek, a főváros és az egész ország minden nagy és kisiparosa, hogy az 1942 évi Háborús Vásár egy élet-halál harcban álló ezeresztendő európai ország győzelemakarásának és a diadalba vetett rendületlen hitének méltó kifejezője legyen.

Amit a hastifuszról mindenkinek tudni kell

Irta: **dr. Melcher Gyula** községi orvos.

E sorok megírására az a tény készítetett, hogy Muraközt minden évben megkeresi a hastifusz s már az idén is alig két hét alatt jó néhány hastifuszos beteg ápolását jelentette a csáktornyai kórház.

Ha nem is tartjuk mi orvosok a hastifuszt az élet szempontjából túlvészélyes betegségnek, mégis azzal, hogy 6—8—10 sőt 12 hétre is ágyhoz köti a beteget, súlyos gond a családnak, súlyos gond különösen akkor, ha a családfenntartó munkáskezet kényszeríti pihenésre, de súlyos gond az ország szempontjából is, különösen most, amikor minden dolgos kézre nagy szükség van, hogy pótolni tudjuk ithon azoknak a munkáját, akik odakünn a fronton értünk, a mi nyugalomunkért harcolnak.

Ha pedig a hastifusz ilyen súlyos gond, illik, hogy legalább az alábbi keveset tudjuk róla, mert ezen kevés tudnivaló szom előt tartásával már sokan elkerülhetik a betegséget.

A hastifusz fertőző, ragályos megbetegedés, ami azt jelenti, hogy fertőző csirok, a tifuszbacillus okozza és pedig úgy, hogy az egészséges emberbe a beteg ember vándékairól: a nyálról, köpetről, a székletről, vagy a vizeletről jutnak be és a bejutástól számított körülbelül két hét múlva tör ki a betegség.

A betegségnek az egészségeshez való eljutás úgy történik, hogy vagy a beteget ápoló személy gondatlan és nem mos kezét alaposan a beteggel való bánás után és étkezés közben saját magát fertőzi, vagy mint családanya a család egészséges tagjainak osztja ki az ételt és fertőzi őket a jól meg nem mosott kézzel, vagy pedig ami még gyakoribb, a beteg váladékainak fertőtlenítése nem történik elég gondosan, vagy egyáltalán nem is történik meg s az ilyen fertőzött váladékot a legyek összejárkálják s lábukon elviszik a ragályt a házbellek és a szomszédok kenyereire, ételére akár 200—300 méterre is.

Hogy a hastifusz terjesztésében a legyek játszó a legfontosabb szerepet, azt az orvostudomány már bizonyította.

Külön kell itt még megemlítenem az úgynevezett bacillus-gazdákat, vagyis az olyan egészséges embereket, akik valamikor már átették a tifuszon s teljesen egészségesek is, csak a szervezet nem szabadult meg teljesen a tifuszbacillustól s az a széklethen és vizeletben gyakran kimutatható. Az ilyen bacillus-gazda székleteiből és vizeletéből azután ugyancsak a legyek hordják el a ragályt az egészségesek házatájára, mert a rosszul megépített árnyékszekényben, vagy még inkább a trágyadombon könnyen hozzáférhetnek.

Nyers vadbőröket

(pézsma, borz, nyest, görény, róka, vidra, házi és mezei nyúl, kutya)

legmagasabb napi áron veszek Szoták István nyersbőrbizományos Csáktornya, Hitler u. 3. sz.

Azért szokták azt mondani, hogy csak azok kapnak tifuszt, akik székleket esznek, ha mindjárt olyan keveset is, ami egy légy talpán elfér, ha mindjárt olyan keveset is, amit nem lehet szabad szemmel látni. Hiszen a tifuszbacillus is annyira kicsiny, hogy belőle ezret egy rakáson sem lehet szabadszemmel felismerni, csak különleges nagyító eszközökkel látjuk őket.

Az eddig elmondottakból önként következik a védekezés:

Olyan árnyékszeket kell építeni, amiben a légy nem tud ki és be járn szabadon s ennek az árnyékszeknek a gödrét vízhatlan anyaggal, tehát betonnal, vagy vert agyaggal kell kibélelni, hogy a gödörből az ürülék a föld repedésein át el ne tudjon szivárogni a kútba, a gödör fölött olyan ládat kell készíteni ilköknek, amely pontosan rés nélkül zár s a felső nyílásra pontosan ráálló fedelel helyezni. Továbbá irtom a legyeket, sohasem eszem kézmósas nélkül s az ételeket úgy tartom el, hogy a legyek ne férhessenek hozzá. Azonkívül nem látogatok tifuszos beteget, ne hogy rám ragadjon valami és beotlatom magam tifusz ellen, még akkor is, ha nem esznék azok közé, akiket a hatóság oltásra kötelez.

Mostmár egyetlen oltással is meg vagyunk védve kb. 1 évig s ha 5 évven keresztül oltást kapunk, egész életünkre védettek vagyunk a tapasztalat szerint. S azt hiszem igazat ad nekem mindenki abban, hogy inkább eltűröm az 1—2 napos rosszulletet az oltástól, minthogy megbetegedjem tifuszban, amibe esetleg bele is halhatok, míg az oltás teljesen veszélytelen.

KÁNIKULÁBAN

nincs jobb hűsítő ital, mint a

TERMÉSZETES SZÉNSAVAS

PETÁNCI FRÖCCS

LERAKAT:

nyitrai **Mráz Tibor**
CSÁKTORNYA

Cserkészünnepség Csáktornyán

Megkoszorúzták az Országzászlót

Mint már mult számunkban jelentettük, a budapesti Állami Gépgyár 13. számú Ezeremester cserkészcsapata a szentilónai erdőben táborozik. Vasárnap délelőtt a cserkészcsapat feszes diszmenetben, zászlók alatt érkezett a csáktornyai templom elé, majd részt vettek a szentmisén, utána pedig az Országzászló elé vonultak.

Megható jelenet volt, mikor a cserkészek zászlóikkal tiszteltek az Országzászló előtt és elhelyezték koszorújukat. Utána P. dr. Horváth Athanáz hittanár intézett magasszárnyalásu beszédet a cserkészekhez és a szintén jelenlevő és koszorút helyező budapesti levente szakaszhoz. Ezután a cserkészek és leventék diszmenetben vonultak el az Országzászló előtt.

Délután nagyszámú közönség tekintette meg a cserkész táborot, sajnos a közbejött tüzeset, amelyről lapunk más helyén számolunk be, megzavarta a délutáni látogatást. Este 9 órakor pedig nyilvános táború-ünnepélyt rendeztek, amelyen Csáktornyáról nagyon sokan vettek részt.

Tűzvész a Globetka-majorban

Vasárnap délután a parkban sétáló közönséget kellemetlen incidens zavarta meg. Fél három óra tájban a tüzoltóautó száguldott végig a Szentilonai-uton s rövidesen megtudta a közönség, hogy Singer Salamon gazdálkodónak a Globetka-major mögötti földön felhalmozott, mintegy kétszáz keresztynyi gabonája égett magasan lobogó lánggal és füsttel.

A szentilonai erdőben táborozó budapesti Állami Gépgyár 13. számú Ezeremester cserkészcsapta vette elsőnek észre a tüzet s derék cserkészeink, mintegy 60-an, Karsay Ferenc gépgyári mérnök vezetésével kanakkal, lapátokkal és egyéb védőeszközökkel futólépesben rohantak a tüzhöz. Közben a tüzoltók is megérkeztek Kropék alparancsnokhelyettes vezetésével s a cserkészek és tüzoltók egyesült erővel három és fél órai nehéz munkával leküzdötték a tüzet, ami annyival is inkább nehezebb volt, mert a közelben csak egy kút van, a legközelebbi patak pedig háromszáz méternyire esik.

A cserkészek derék munkát végeztek, a kazlakat az utolsó kévéig szétrakták s így sikerült a gabonának mintegy felét megmenteni s a tüzoltótestület ezúton is köszönetét fejezi ki a cserkészcsapatnak önfeláldozó munkájáért. A tüzoltóparancsnok által felajánlott 60 pohár sör árát kérték, hogy a 13. számú Ezeremester cserkészcsapat nevében utalja át a fronton küzdő szegénysorsú honvédek hozzátartozóinak segélyezési alapjára.

A csendőrség is nyomban a helyszínen temett és megindította a nyomozást. Szándékos gyújtogatás esetén a tettes rögtönítelő bíróság elé kerül.

Nem szabad hitelt adni a harctéri hozzátartozókról terjesztett híreknek — hanem katonai hatóságokhoz kell fordulni

Az utóbbi időben mind sűrűbben fordul elő, hogy részben megdöglötlan, részben pedig lelkiismeretlen egyének külföldre hírekkel árasztják el a várost. Ezek a jelerősítők már napok óta terjesztenek híreket zalaikai hősi haláláról, súlyosabb, vagy könnyebb sebesüléseiről. Közben meg nem nevezett egyénekre hivatkoznak, mint hírtörőkre. Az is előfordul, hogy a harctéren levők itthonmaradtjait keresik föl és a hadbavonultra hivatkozva kérnek felvilágosítást bizonyos dolgokról. A legtöbb esetben kiderül, hogy a harctéren levő hozzátartozó már hosszabb idő óta nem is irt sem haza, sem máshova.

Ez a megdöglötlan és lelkiismeretlen hírterjesztés természetesen sok esetben nyugtalanságot kelt. Mivel az ilyesmi az ellenség célját szolgálja, illetékes helyről figyelmeztetik a közönséget, hogy az efféle mende-mondáknak senki se adjon hitelt. Ha valakinek harctéri hozzátartozója való hivatkozással történő ilyen híresztelés tudomására jut, azonnal tegyen jelentést a katonai hatóságoknál, amelyek azután végére járnak a nyugtalanság okozására alkalmas, vagy éppen ezt célzó valótlan hír terjesztésének.

Egyékből is a katonai hatóságokhoz kell fordulni a harctéri hozzátartozókkal kapcsolatos minden ügyben, nem pedig utcai, korcsmai, vagy kávéházi híreknek hitelt adni.

SPORT

Rovatvezető: **Legenstein Géza.**

— **A zalaegerszegi Move Sportegylet** tennis-szakosztálya vasárnap, augusztus 2-án mérkőzik a helybeli tenniszezőkkel, élén Puncséc Ferenc Európa bajnokkal. A tennismérkőzés kezdete délelőtt 10 és délután 4 órakor.

— **A Csáktornyai Zrínyi Tornaegylet** augusztus 9-én, vasárnap nagyszabású sportünnepélyt rendez, amelyet este 9 órakor a Fliszár vendéglő kerthelyiségében táncmulatság fejez be. — Részletes programot jövő heti számunkban hozunk.

A dohányosok

férfiak és nők — könnyen megakadályozhatják fogaik elszínesedését, ha azokat naponta rendszeresen ODOL fogpéppel ápolják. Az ODOL-fogpép nemcsak alaposan tisztítja a fogakat, hanem fel is frissít s úde lefellelet is biztosít. Tehát a mindennapos száj- és fogápoláshoz használjunk ODOL-fogpépet

MAGYARORSZÁGI ODOLMŰVEK R. T. BUDAPEST

HIREINK.

Felhívás a gubacs, tölgy és bükkmakk gyűjtőkhöz!

A Közellátási Miniszterium 65.634—1942. sz. rendelete alapján a cserzési célokra alkalmas gubacs árát 1942 évre a következőképpen állapította meg:

- I. a gubacs zölden a beváltó telepére szállítva P 20.— fiz. q.
- II. a gubacs zölden a beváltó telepére szállítva P 17.— fiz. q.

Felhívom figyelmét a gyűjtőknek e cikknek nemzetgazdasági szempontból való rendkívüli fontosságára és remélem, hogy mindent el fognak követni, hogy a gyűjtés minél eredményesebb legyen, annál is inkább mivel az árak olyan előnyösen lettek megállapítva, hogy számítását minden körülmények között meg fogja találni.

Szoták István

az AMBERT bizományos
Csáktornya, Hitler u. 3.

— **Újmise Murasiklóson.** Novák Nevesin újmises, Novák Ignác földműves György nevű fia, ferences aidozár, folyó hó 26-án mutatta be Murasiklóson első szentmiséjét, amelyen az egész környék lakossága jelen volt. A szentbeszédet Pelin Bálint muraszentmártoni plebános mondta. Mise alatt négy szolamú vegyeskar énekelt erre az alkalomra mise énekét, „A Capella”-t, melyet Szűts Antal igazgató-tanító tanított be és lélekemelő hatása volt. Jelen voltak: dr. Száraz István szolgabíró családjával, Rodics Ignác szelencei érseki vikarius, Kolenkó János szelencehegyi segédlelkész, Kristofics József botornyai esp. plebános, Guzsinecz István miksavári plebános, Csarnecz György újmises belicai káplán, a helyi közigazgatás vezetősége, a környék tanítósága és a csendőrség.

Mise után Novák Ignácnál volt közös ebéd a pápai és nemzeti színekkel díszített szabadban levő lombsátorban.

— **Póstásaink zászlója.** Nemrég adtunk hírt a Póstaaltisztek Országos Egyesülete csáktornyai csoportjának megalakulásáról. Ez az egyesület, mely céljában a legnemesebb adakozó szeretetét szolgálja, amikor tagjainak a magyar póstaaltiszteknek nehéz napjaiban anyagi és erkölcsi támogatást nyújt. Az alakuló közgyűlésen felvetődött az egyesület szimbóluma, a zászló kérdése; egyöntetű lelkesedéssel vállalt a csáktornyai póstaaltiszti kar minden áldozatot, munkát a cél érdekében. A póstaaltisztek ezen törekvése a csáktornyai közönség körében is visszhangra talált s rövid idő alatt a zászló beszerzésének költségeire nagyobb hozzájárulások történtek. Sajnos helyszűke miatt neveket nem sorolhatunk fel s így a zászló beszerzésére történt hozzájárulásokért a nemesszívű adakozóknak ezúton mond köszönetet az egyesület. A zászló ünnepélyes felszentelése augusztus 15-én lesz s arról a közönséget kellő időben bővebben is értesíteni fogjuk.

— **Pénzügyi kinevezés.** A pénzügyminiszter Strigenc Albert szalantai lakost a csáktornyai adóhivatalhoz adóhivatali gyakornokká nevezte ki.

— **Zalaújváron az új iskola** létesítésére a vallás- és közoktatásügyi miniszter a Festetich-kastély megvásárlására 50.000 pengőt és annak iskolává való átépítésére 130.000 pengő államsegélyt ad. Ugyanakkor a község régi iskolájának épülete óvoda lenne, amelyet a belügyminiszter vesz át és ennek értéke, valamint a község iskolaalapot szolgáló földjeinek értékével és minden közmunkával járul hozzá, hogy a magyar kultúrát biztosíthassa magának Zalaújvár népe, mely nép mindenkor magyar nemzeti öntudattal áll az élen.

— **Halálos szerencsétlenség** érte Makovecz Károlyt, a csáktornyai árpahántolotélep tulajdonosát. A gépszíj elkapta és testén több sérülést ejtett. Az első segélynyújtás után a tüzoltók mentőautóján beszállították a helybeli kórházba, ahol óriási kínok közt kiszivelt.

— **A Mura áldozata.** Mint minden évben, úgy az idén is a Mura megkövetelte a maga

áldozatát. Kövér Imre IV. éves tanítóképzései növendék, aki cséplési ellenőri teendőkkel volt megbízva, munka után a Murában fürdött, a sebes ár elkapta s belefutott a vízbe. Ruháját megtalálták, de a holttest még nem került elő.

— **Új helyiséget kap** augusztus 1-től a csáktornyai adóhivatal. Abba a Zrínyi-téri Neumann féle házba költözik, az emeletre, amely valamikor a csáktornyai fősolgabírói hivatal, később pedig az Agrária irodája volt.

— **Napközi otthonok nyitnak Felsőmuraközben.** Július elején Drávaszentmihályon megnyitott a napközi otthon, mintegy 100 gyermek részére, akik tízórát és uzsonnát kapnak. Az otthon Hegedüs Anna és Rácz Edit vezetik. — Ugyancsak megnyitott a napközi otthon Zalaújváron is, ahol 116 gyermeket látnak el. Ezt az otthonot Edvi Illés Zsuzsi és Erdész Kató vezetik. Mindkét otthon augusztus 31-ig nyújt a gyermekeknek napközi védelmet, jövedelvet és egy kis műveltséget.

— **Keresztes hadjárat 1941-42.** Dr. Marjay Frigyes feldolgozása után 1941—42-ben jelent meg a „Keresztes hadjárat 1941-42” című hatalmas mű, mely megrázó tárgyilagossággal foglalja össze a bolsevizmus borzalmas pusztításait Európában. A hatalmas kötet több mint ezer eddig ismeretlen fénykép, térkép, hallatlanul érdekes okmányok, levelek, sürgönyök eredeti másolatait teszük pártatlanul egyedülállóvá. Ára 25 pengő, havi 5 pengő

részletfizetéssel is megrendelhető. A m. kir. honvéd vezérkar főnöke és a vallás- és közoktatásügyi minisztérium rendelkezben javasolják a könyv elővásárlását, illetve megvételét. Fenti rendelkezésre Muravidékre Kiss Mihály író lett hivatalból kirendelve a könyv megrendelőinek összeírása céljából. Megrendelésünkkel a szovjet elleni harcban elesett hős honvédek özvegyeit és árvaikat támogatjuk. Hiszünk, hogy Muraköz társadalma is együtt érez a harctéren küzdő bajtársainkkal és ezt az országos megmozdulást is szeretettel fogja támogatni. Megrendelhető posta úttal: Kiss Mihály író címén, Budapest III. Rózsa-útea 111. — Stádium III. emelet.

— **Zeneiskola Csáktornyan.** A csáktornyai képviselőtestület legutóbbi ülésében elhatározta, hogy felkéri a nagykanizsai zeneiskolát, hogy Csáktornyan is állítson fel hasonló intézményt. Ennek folytatásául az ezévi szeptemberben Csáktornyan is megnyitja a zeneiskola több tanszakkal.

— **A csáktornyai szegényház** még az idén felépül, ha csak nem áll be anyagihiány. Ezzel Csáktornyan a szegényügy végleges elintézését nyer.

— **Gazdasági iskola** felépítése véget ért itt a napokban a földművelésügyi minisztérium kiküldötte, aki a helyszínen terepszemlét is tartott. Az állam 600.000 pengőt ad a költségekhez s az iskola a jövő évben fel is épül.

mozdítására több mint kétszázszázezer alkalommal. Végeredményben a „milliárdos” munkaterv egy-milliárd és háromszázszázezer pengőre rug. Hasonló nagy kezdeményezés és terv Magyarországon még nem volt. De az is bizonyos, hogy a terv mélyreható átalakulást jelent az eddigi gazdasági rendszerrel szemben, mert a gazdálkodást magasabb nemzetközi köteletségnek tekintik, amely a nemzeti irányítás és ellenőrzés alatt áll.

Csáktornya község előljárósága

4066/1942.

Hirdetmény

Zalavármegye Alispánja 29.913. ni. 1942. sz. véghatározatával Csáktornya nagyközség 1942. sz. lakosságának hasihagyomány elleni oltását rendelte el.

Az oltási eljárásra vonatkozólag az előljáróság a következő intézkedéseket teszi:

Az oltás ideje: 1942 évi augusztus hó 2-án, amikor is a belterületen lakók lesznek beoltva, 1942 augusztus 9-én pedig a külterületen lakók (Búzás, Battyán, Felsőpusztafa, Zrínyi-külváros) lesznek oltva.

Az oltás helye:

I. Levente Otthonban. Itt kötelesek megjelenni reggel 8 órakor Levente utca, 1941. július hó 9-i tér, Prusztáz utca, Gasparics Mark utca, Major utcabeliek, — 9 órakor Szent István út, Zrínyi tér, Szent László tér, Petőfi Sandor utca, Deák Ferenc utcabeliek, — 10 órakor Morandini utca, Molnár tábornok utca, Kossuth Lajos utca, Mussolini utca, Bercesényi utca, Varga Sándor utca, Vitéz utcabeliek és Globetka.

II. Állami elemi iskolában. Itt kötelesek megjelenni reggel 8 órakor Hitler Adolf utca, Horthy Miklós tér, Árpád utca, Kertész utcabeliek, — 9 órakor Király Pál utca, Széchenyi utca, Kisfaludi utca és Honvéd utcabeliek, — 10 órakor Arany János utca, Csányi László utca, Átlós utca, Vásár tér és Béla király utcabeliek.

III. A Tüztöltő Laktanyában. Itt kötelesek megjelenni reggel 8 órakor Gombos Gyula utca, Rakóczi Ferenc utca, Zdelár József utcabeliek, — 9 órakor Zöldfa utca, Jokai utca, Árok utcabeliek, — 10 órakor Zrínyi Károly utca, Mátyás király utca és Rét utcabeliek.

Az oltás kötelező, azon kivétel nélkül mindenki tartozik megjelenni és magát oltásnak alávetni. Mindazok, akik a kötelező oltást elmulasztják, szigorúan meg lesznek büntetve.

A külterületek oltása a felsőpusztafai iskolában lesz megtartva, melynek ideje és helye annak idején részletesen lesz közölve.

Csáktornya, 1942. július 29.

ELŐLJÁRÓSÁG.

Csáktornya nagyközség előljárósága

4060/1942. sz.

Hirdetmény

Magyar Általános Útépítő Részvénytársaság 20—30 földmunkához érto munkást kíván szerződetni Medve községben. A bér akkordelszámolás alapján történik és átlag napi 12—13 P-t tesz ki. A munkásoknak kenyérral és szalonnával való ellátását a rendeletekben meghatározott mértékben a vállalat biztosítja. Fedezni továbbá az odautazás költségeit is.

Mindazok, akik ezen munkára jelentkezni akarnak, augusztus 1-én a csáktornyai járás fősolgabírói hivatalban jelentkezzenek. Jelentkezhetnek az egész járás területéről is a munkások.

Csáktornya, 1942 július hó 29-én.

ELŐLJÁRÓSÁG.

Hirdessen a „Muraköz“-ben

NŐI ruhák, pongyolák és blouzok

hatalmas választékban vannak raktáron. — Kész mosó ruhák szép mintákban már P 16'26-tól kaphatók.

Schütz

Nagykanizsa - Zalaegerszeg

Közgazdaság

A gazdák már most szerezzenek egymástól gabonavetőmagot

Az ideai termésrendelet alapján a gazda kat. holdankint számítva búzából 120, rozsából vagy árpából 110, zabból pedig 80 kg vetőmagot tarthat vissza magának a cséplés után. A rendelet megengedi azt is, hogy a gazda, akinek megfelelő vetőmagja nincsen, gazdatársától magot cserélhessen. Felhívjuk tehát a gazdák figyelmét arra, hogy már most szerezzenek be egymástól vetésre alkalmas magot.

Néhány adat az új milliárdos mezőgazdasági törvény céljairól

Állattenyésztésünk elmaradt és szegényes. A reális lehetőségeket számbavéve kívánja a milliárdos munkaterv növelni állatállományunkat. Tehénállományunkat tíz év alatt két és félmillióra, loállományunkat egymillióháromszázezerre és a szarvasmarha-állományunkat négy millióra kívánja emelni megfelelő kedvezményekkel és a legelőviszonyok megjavításával a kormány. A mai juhállományt megkétszerezi, baromfiállományunkat mintegy negyvenmillióra növeli a terv. Hogy ez mit jelent a nemzeti jövedelem szempontjából arra nézve csak azt az egy számot említjük meg, hogy a baromfiállomány növelésével együttháró tojástöbbletermelés egymagában háromszázmillió pengő többletnek felel meg. Harminc keltető központ négy millió napos csirkét fog kiosztani. Sok-ezer müanyagát, számos új állami baromfitelepet létesítenek.

Talán legelhanyagoltabb, de legnagyobb jövő előtt álló termelési ágazatunk a kertgazdálkodás és a gyümölcsstermesztés. Ötven százalékkal növelni fogják gyümölcsfaállományunkat.

Az értékesítést is teljesen átszervezik. Négy-millió mázsa befogadó terjedelmű új raktárhálózatot építenek, Hárommillió métermázsas úrtalmú burgonyatárházakat létesítenek a vasútallo-

másoknál. Százezer silót építenek a kisgazdák számára. Minden község átlag tizenhat államilag szubvencionált silót kap. A hűtőházak befogadóképességét hétézer vagonra fokozzák. Az értékesítés előmozdítására főleg a visszatért területeken ezer új szövetkezetet alapítanak.

Amiket itt röviden elmondunk, nem egyéb, mint a több és jobb termelés ugyanannyi anyagi előfeltétele. De vannak ennek szellemi előfeltételei is. A szakutads fejlesztése még az anyagiaknál is fontosabb. Evégből a milliárdos terv hatalmas mértékben fejleszti a mezőgazdasági szakoktatást. Egyetemi színvonalra emelik a gazdasági főiskolákat, továbbá hétszázötven téli gazdasági tanfolyamot szerveznek. Az ország kétszázhatvan kilenc járásában téli gazdasági iskolát állítanak fel. A szaktanárképző-intézet terve megvalósult; felemelik a háztartási tanfolyamok számát stb.

9.— P-ért nyaralhat

A NEMZETI SZÁLLÓBAN

BALATONBOGLÁRON főszezonban, három elsőrendű étkezéssel.

Fürdőkabin strandhasználattal. — Folyóvízes szobák.

A törvény általában arra törekszik, hogy minden kedvezményt megadjon a helyes irányú tevékenységnek, de ne adjon kedvezményt a vesztelőnek, a maradinak” sőt az új termelési rend kedvezményeivel szembehelyezkedő hátrányokkal is sújtja. Az állami beavatkozás éppen azért az eddigi mértéken határozottan túlmegy. S odáig terjed, hogy a termelői megszervezését és támogatását szükséges esetén közhatalommal és kényszerrel is megvalósítja.

A milliárdos terv anyagi megalapozottságát csak néhány számadattal jelezjük: a különféle talajjavító, lagosító és a talaj jobb megművelését célzó munkákra több mint négy-százmillió pengőt fordít az állam tíz év alatt. Az állattenyésztés fejlesztésére százötvenmilliót, az értékesítés elő-

MEGYIMURJE

Preplatna cena: 5.— P. na pol leta.
Vuredništvo: Horthy Miklos-tér 6.

Csáktornya, 1942. júla 31.

Politički tjednik.
Zide saki petek.

Socialno skupno delo

Pajdaška služba

Komaj kaj se je storilo društvo za socialnu pomoč, več je velika sila za njih, Pomagati tam, de je to zbog tabora jako potrebno, ili s kratkimi rečmi rečeno, zvršavati pajdašku službu.

I v našem varašu se je takše društvo storilo. V varmegyiji na više mesta več so lepe posle zvršili. A ve da se i prinas to delo hapi, moramo si dobro premisliti, kaj zahteva od nas pajdaška služba.

Nasi honvedi se dično boriju vuni na fronti, a znutrešnja fronta čeka na nas (kak je važna znutrešnja fronta to smo vidli 1918. leta, da ga je ne bilo.) To nam zadavle velke i važne dužnosti po dušnom spoznanju i saki človek mora tulko zvršiti, kolko po dušnom spoznanju alduvati more.

Pajdaška služba ima dužnost, da pridobi ksebi pomoč sih vlasti, sih društva, da pokaže pota za delo, da potegne ksebi čim več pomagáčov i da stem pomore narodnom dobru i onim ludem, šteri su toga potrebni. V mirno vreme se ta služba tiče samo familije, de ga čuda dece, a ve taborsko vreme je treba pomagati sem familiam, štere imaju soldate v taboru, pak makar je doma ostala samo sama jena mati.

Po ministerskoj naredbi pajdaška služba ima ove dužnosti.

1. Pomagati moralno soldačke familije, a negda retko da i s penezi. To je jako velki posel, kajti moralno je treba pomagati i one, šterim kruh ne sfali. Tu su dve glavne točke.

Ako otec odide v tabor, gospodarenje doma slabše ide, a z druge strane, ako očemo tabora dobro zvršiti, onda povanje mora iti, kak najbolje, makar su delavci ođišli z doma. Treba je postaviti v posel sakoga, šteri delati more. Tu je dužnost pajdaške službe spraviti posla soldačkoj familiji, z jene strane, kaj bo povanje v redu išlo, a z druge strane, kaj bo familia kruha mela. Šteri človek ima delo i kruha, on bo navek z veseljem delal. Decu je treba črez den spraviti v detečje dome, kaj bodo matere mogle mirno delati. Slabeši delavci naj si doma delo najdeju. Moreju trstiku, kuruznu luščinje plesiti i druge lehke posle zvršavati.

Peneznu pomoč samo v jako velkoj sili dati, kajti nečemo povati „taborske žene“ štere bi furt mrgotale i štele z lehka živeti.

Treba čuvati morala, žene moraju ostati verne, — važno je kaj se soldačke

Nemške SS trupe maširaju prek Pariza proti zapadu

(NST) Prek Pariza maširaju nemške trupe proti zapadu. Ove trupe spadaju v jen Sturm Staff i ve su je premestili pod zapadnu komandu s sovjetske fronte. Čuda njih nosi medalje.

Engleske novine za zapadnu frontu

(Štefani) Vekše engleske novine su do ve stalno zahtevale drugu frontu, a ve veliju, da ju je ne moči postaviti. Novine Evening News veliju, da bi bilo hurmastoča ve v Europi zajti na suhu zemlu, kajti nemaju niti ladje, niti trupe.

Engleski letaći ober Hamburga

Z nemške soldaške strane glasiju: Hamburga i hitali su bombe največ na Engleski bombarderi su se pokazali ober privatne hiže. 26 mašin su doli strelili.

„Taborski sejem“

V tjednu Svetoga Stefana bo mednarodni velki sejem 1942. leta v Budapestu

V našem orsagu, šteri se fala Bogu, već štiripot povekšal, se posod su s veseljem prijeli glasa, kaj bo letos velki mednarodni sejem v tjednu Svetoga Stefana, to bo od augustuša 14. do 24-ga i te sejem bo čisto taborski sejem.

Kak čujemo, te taborski sejem bo se delal na velkom. Bo se vidlo, kak i ščeni se narod hrani i oblači s takšom robom, štera se po fabriki delo na mesto one, šteri smo meli v mirno vreme.

Prvo bo: z voglena se delaju niti, a steh niti platno i štofi, Fabrike su prenašle i sega drugoga matriala. K toj robi je treba voglen, alkohol, drevo, luft i voda. Fabrički inžimeri fest delaju i bo se vidlo čuda takšega matriala i robe, štera se bo i po taboru nucala.

Drugo bodo hrane. Ve da soldačija čuda nuca i ze sem jako treba šparati, nemre biti, kaj bi jeni jeli šunke, klobasice, špeka i drugo sega dobra, a drugi bi glada trpeli. Bodo se vidle sakoformu nove hrane, štere do ve narod neje potrošil, a lahko se z domačega matriala napraviju. Tu je glavno sakoformu konzerve napraviti. Moči letne cuspajze, kak je bažolica, grašec, tikve, mrkve i drugo se posušiti i spraviti za zimu da ga ne kaj kuhati, a te letni cuspajzi dobro dojdeju.

Treće bo škola. Na tem semu bodo pokazali, kak je treba te letne hrane pospravlati. Bodo ludem pokazali, kak je moči najfaleše kuhati. Gazdarice nesmeju mrgotati, toga ga ne, pak onoga ga ne, nego se moraju navčiti, kak je moči

familije nabodo vlekke po svetu, kak znucani bogci, nego kaj bodo gizdavi na svoje junake.

2. Med soldatom, šteri se bori na fronti i njegovom familiom mora biti stalna veza. Pajdaška služba se mora brigati kaj bodo familije stalno pisale soldatam na frontu, kajti naši soldati fart prosiju glase z doma. Što nezna pisati, njemu naj pajdaš piše jempot na tjeden. Ako familija ne dobi glasa od svojega soldata, pajdaška službu naj piše na soldačku komandu, sikak je moči pomagati.

3. Pritužbe domačih familiji poslušati i fletno rešavati. Za to mora pajdaška služba imeti svoje dneve i vure. Za to je treba poznati se naredbe, štere se toga tičeju.

4. Na mesto onih, šteri su na fronti, zvršavati se polske i domače posle. To je najvažneše. Pomagati jen drugomu, nišči nezna, da bo treba iti v soldačku službu, pak se bo i njemu lepo vidlo, ako mu budu drugi pomogli.

5. Pomagati službu za narodnu obranu. Pregarjati ze sem silam one, šteri širiju krive glase, nepriatelsku propagandu i nezadovolnost. Najpredi sami sebe moramo prevladati i ne verovati sake fele krive glase, kaj ludi prepovedaju. Moramo znati, da je Magyarska denes jedna od najbolje vredjenih orsagov i nemremo Bogu dosti zafaliti, kaj živimo v takšem miru i dobrom i nesmemo Boga s sakojčkim mrgotanjem i nezadovolnosti zbančuvati, kajti bi nas lahko štrofal. Treba znati stzpeti, odreči se i alduvati za domovinu i bolšu budućnost. Samo takši človek, šteri se to včini je vreden pomoči.

Posel je velki, zadače su teške, pajdaška služba mora meli velko dušno spoznanje. Borimo se za budućnost, za bolše življenje, makar tu doma prez krvi, ali borimo se za življenje i smrt i vitezki se moramo ponašati.

Dr. Kónya Mária
sestra, varmegyinska skrbitelica.

fal i dobro kuhati, veša prati prez sopona i drugo domaće delo izvršiti.

Bodo zložene i stvari, štere su naši hovenđi s teškom inokom zavzeli na fronti. Aeroplani, štuki, taborska kola i drugo sega. Te sejem ide za tem, kaj bo svet videl, da magyarski narod,

šteri se bori 1000 let za svoje življenje, i denes verje, da bo nepriatelja prevladal i bo dale živel.

Toga sema je vredno sakomu človeku pogledati i moči se pelati za pol cenu. V našem vuredništvu je moči bližešje pozvediti.

Kaj mora znati saki človek za tifus

Piše: Dr. Melcher Gyula varaški doktor.

Ove reči je bilo potrebno napisati za to, kajti Megyimirje skorom sako leto pohodi tifus i več i letos, komaj čez dva tjeđne je z špitala došel glas, kaj več imaju par betežnikov s tifusom.

Makar mi doktorji velimo, da tifus neje preveč pogibelen beteg za življenje, itak napravi familiji velku brigu stem, kaj preveže betežnika 6—8—10, negda i do 12 tjeđnov k posteli. A to je teška briga osobito onda, ako on leži v posteli, što familiji kruha služi, ali velka briga je i ve, da je saka delavna roka jako potrebna za orsačko delo, kaj bi mogli namestiti one, šteri se vuni na fronti boriju za naše mirno življenje.

Ako pak je tifus tak velka briga, onda moramo bar nekaj znati za te beteg, kajti ako bomo pazili, onda se čuda ljudi more rešiti toga betega.

Tifus je takši beteg, šteri se rad prime od jenoga človeka na drugoga, a delaju ga drobne glivice, štere človek s slinami, z lajnom i svojom vodom jako lahko prenese na drugoga i po priliki za dva tjeđne zbije vun.

Najleži je moči toga betega prenesti tak, ako on šteri betežnika dvori ne pazi na čistoću, ne pere si roke, da z betežnikom posla ima i tak s hranom prenese v sebe te glivice, ili pak da mati hranu deli svojoj familiji i ne opere si roke, a još najbolje stem, ako lajno i vodu betežnika ne pospraviju i ne polejeju z vapnom i karbolom i tak dođu gori muhe i z nogami preneseju betega na kruh i hranu domaćih i sosedov, kajti muha leti i 200—300 metrov dalko. Doktorji su već zdavnja dokazali, da pre tifusu muhe moreju jako čuda škoditi.

Tu moramo još ekstra spomenuti nositele tih glivic. To su zdravi ljudi, šteri su negda već pretrpeli tifusa, ve su čisto zdravi, ali još navek nosiju vsebi tifusove glivice i te se v lajnu i v vodi još navek najdeju. Stoga lajna pak muhe reznašaju betega med zdrave ljudi, kajti de je zahod ne dobro napravljen, neje čisto zaprti i na gnoju muhe lahko dojeju na lajno.

Zato se veli, da najpredi oni zbetežaju od od tifusa, šterim takše lajno dojde v hranu, makar tak malo, kulko jeni muhi na nogu vlezne kajti i te glivice su tak male, kaj njih niti onda ne videti s slobodnim okom, ako njih je na jezeze na kupu, nego samo z rešpetirom.

Stoga, kaj smo do ve pisali, moramo se navčiti, kak se treba braniti.

Treba je zidati takše zahode, v šterim se muhe nenreju nutri pak vun špancerati, a grabe moraju biti z betona, de se voda nemre prek cediti i v zdenec zajti. Zgornja deska za sedeti r.ora meti pokrivalo, štero grabu čisto doli zapre. Muhe je treba fondati, nigdar ne jesti, dok si roke ne operemo, hranu skrivati pred muhami. Ako je što v tifusu, ne smeti ga pohajati, kaj se nebi beteg prijel za zdravoga, a najglavnše je, vcepti se dati proti tifusa, makar ne spadamo med one, za štere vlast zahteva cepljenje.

Z jenim cepljenjem smo za leto dni obranjeni od betega, ako pak se damo vceptiti čez 5 let, onda smo za celo življenje sigurni proti ovomu betegu..

Mislimo, da saki človek priznaje, bole ako mu bo 1—2 dni malo zlo od cepljenja, nego ako bi zbetežal od tifusa, od čega lahko i hmerje, a cepljenje je ne pogibelno niti najmenje.

Ne smeti veruvati hude glase, štere pripovedaju za naše soldate, nego pitati soldačke vlasti

V zadnje vreme se čuda pot pripeti, kaj zločesti ili prezdužni ljudi sakojačke glase širiju med ludmi.

Ovi, šteri očeju se najbolje znati, već čez dneve pripovedaju, da su naši dečki opali, podnesli junačku smrt, ranjeni ili zginuli. Veliju, to smo tam pak tam čuli, ali nečeju povedati od koga. I to se pripeti, kaj pohajaju familije onih, šteri su na fronti i spitavleju sakojačke glase. A najviše pot zide vun, kaj je to se skup ne istina, nego prazna laž, a on, za koga širiju te glase, od toga nikaj nezna, niti je dimo, niti pak komu

drugomu napisal kaj hudoga.

Ovi nepremišljeni i prezdužni i glasi najviše pot delaju samo nemira. Kajti to delo služi samo nepriatelju, zato službeno opomeneju naroda, naj ne verje takše pripovedi. Ako što za svojeja soldata zavzedi takše lažne glase, naj onoga šteri to pripoveda prijavi na soldačku komandu, tam bodo vre kraja našli tom lažnim glasom!

Ako što kaj očje zavzediti za svoje soldate, naj se obrne na soldačku komandu, tam bo čul pravu istinu i naj ne poslušaj ono, kaj se pripoveda po krčmaš, vulicaj i kafanaj.

Veliki oženj v Globetka marofu

V nedelu popoldan su se ludi, šteri su se v parku špancerali, fest prestrašili. Okoli pol tretje vure je fejevvergarski automobil letel po cesti, proti Szentilona i za kratko vreme su ludi zavzedili, kaj odzadi za marofom Globetka gori Singer Salamonova pšenica i hrž, se skup jeno 200 križov. Plamen je bil velki i dim visoki. V šumi pre Szentilona su meli cserkėszki državne mašin-fabrikje v Budapeštu svojeja lagera i te dobri naši cserkėszki su najpredi spazili ognja i mam su s kantami, lopatami i drugom meštrijom za gasiti

dobežali k ognju. Med tem su i fervergari došli i tak su cserkėszki i fejevvergari skup čez tri i pol vure s teškim delom ognja preladaš. Delo je bilo stem težeše, kajti je bil blizo samo jen zdenec, a najbližešje potok pak 300 metrov dalko.

Cserkėszki su meli fest posla, kozlice su rezmetali do zadnjega snopa, pak tak su mogli obraniti skorom polovicu zrnja. Mam su došli i žandari, kvizicija se vodi i ako se najde, kaj je nešči ognja podmetal, krivec bo došel pred štatariumski sod,

Srednje Morje je v sredini se puno s falati od potrtih ladji

Taborski zvestitelj taljanskih novin Messarogaro piše z jenoga morskoga mesta, da je Srednje Morje, osobito po sredini koli Pantelerije se puno s falati od potrtih aeroplanov i ladji, a na

mestaj pak de su se ladje vtopile gori i kadi se olje. Na ovom mestu, de su bile ove morske bitke, stalno lečeju taljanski aeroplani, kaj bi pobrali soldate i marinere, šteri se močiju po mor-

SIROVE DIVJE KOŽE

od lasice, thorca, vidre, jazveca, le-sice, domačega i divjega zajca, psa i se druge kupujem po največšjoj dnevnoj ceni.

SZOTÁK ISTVÁN

AGENT ZA SIROVE KOŽE

Csáktornya, Hitler Adolf utca 3.

ju. Tak su čuda taljanskih letačov skup pobrali z morja, a ima na zmes i čuda englezov. Sam jen taljanski vodeni aeroplan je dopelal deset engleskih letačov.

Taljanam je žal za njihove zgubičke, ali te su jako mali proti engleskam. Kak su oštre borbe v zraku pokaže to, kaj se taljanski avioni vračaju si preluknjeni i pelaju dimo mrtve i ranjenike.

Cserkėszki su meli paradu v Csáktornya

Delu su venca na Orsačku Zastavu

Kak smo već v zadnjem broju napisali, Cserkėszki državne mašinske fabrikje v Budapeštu su na letovanju v šumi pre Szentilona. V nedelu pred poldan su v paradu, s zastavami domarširali v Csáktornya pred cirkvu, zatem su bili pre svetoj meši a potli toga pak su išli pred Orsačku Zastavu.

Lepo je bilo za gledati, da su naši cserkėszki prigñuli svoju zastavu pred Orsačkom Zastavom, tak su ju pozdravili i delu su venca k zastavi. Zatem je P. Dr. Horváth Athanáz kateket držal jako lepoga govora cserkėszkam i levantam, šteri su isto z Budapešta došli na letovanje, a na zadnje je bil paradni marš pred orsačkom zastavom.

Po poldan su naši varaški ludi pohodili cserkėške v njihovom lageru, na žalost pripetil se oženj, za šteroga na drugom mestu pišem i tak se zabava pokvarila.

Na večer ob 9 vuri su si cserkėszki ognja zakurili i tak su držali svoje veselje. S Csáktornye su je čuda ludi pogledali.

Drugo leto bodo 600 dobrih selskih deakov siromaških familiji za badav zeli v srednju školu

K stroškam bodo prepali deaki morali kočj dati

Na ministeriumu za veru i školu su napravili plana za večše školanje siromaške dece. Po tom planu bodo več 1942—43 leta 600 siromašku decu gori zeli v srednju školu. Čez leto ima bar 800 takših siromaških selskih deakov, šteri su vredni toga, kaj bi je dale školali.

Za ve v prvjoj silo bodo 600 njih gori zeli v srednju školu, te bodo onda mogli doiti v visoku školu i postati hasnoviti ludi.

K stroškam bodo morali dati oni deaki, šteri moraju popravne ispite polagati.

Deake bodo zbirali na ispitani, a domači navučitelj je bodo prepravlali i preporučili. Onda bodo deake pozvali na ispit i najbolše bodo gori zeli i med škole rezdelili.

Naši megyimurci isto imaju čuda dobrih i spametnih deakov, pak naj pitaju naše navučitelje, oni njim bodo znali navuka dati,

V Engleskoj koleju konje zbog toga, kaj ga ne krme

Engleske novine Daily Mail pišeju, da je engleski minister za polsko gospodarenje pozval gazde, naj si spokoleju konje, kajti v dojdeču

zimi nabo krme. Konji pojeju vleti čuda trave, a v zimi čuda sena i tak v zimi nabo krme za krave.

Isto tako engleske novine Daili Mail pišeju, da ministerium za narodnu prehranu dela probe s suhim mesom. (Friško meso posušeno na leštu). Ako bo to valalo, onda bodo med ljudi takše meso delili. S prek morja takše meso kaniju voziti, kajti za to treba čuda menje ladji, a bormeš englezi pre ladjaj, zbog nemskih podmornih ladjaj, — slabo stojiju.

KAJ JE NOVOGA?

POZIV POBIRAČIMA GUBAČA I HRASTOVOGA I BUKOVOGA ŽIRA

Ministerium Za Narodnu Prehranu je svojim naredbom broj 65643/1942. cenu gubača, šteri je dober za kože včiniti, za 1942. leto, odredil ovak.

I. klas zeleni gubač dopelan v magazin, de ga prek zemeju 20 pengő za meter cent.

II. klas zeleni gubač dopelan v magazin, de ga prek zemeju 17 pengő za meter cent.

Opomenem se pobirače, da je gubač za narodno gospodarstvo jako važna stvar i nadjam se, kaj bodo ga marljivo pobirali i se napravili, kaj se bo čim več gubača nabralo stem više, kajti su cene tak dobro odredjene, kaj bo saki pobirač našel svojega rečuna i bo zadovoljen.

Szoták István

zastupnik **Magyarskoga Društva** za kupovanje matriala za kožnatu fabrikaciju **Csáktornya**, Hitler Adolf utca 3.

— **Smrtna nesreča** je dostigla Makovecz Károly, fabrikanta kaše v Csáktornya. Mašinski remen ga zgrabil i hitil i teško ga vranil. Potli prve pomoći su ga na fejervergarskim automobilu odpelali v špital, de je potli velikih moki zdehnuł.

— **Vtopil se v Muri**. Kak sako leto, tak i letos, Mura zahteva, da se njoj alduje človečje življenje. Kövér Imre preparandist IV. razreda bil je kontrolor za mlat, potli izvršenoga posla se v Muri kopal, voda ga zgrabila i nesrečen človek se vtopil. Opravu su mu našli, a človeka ga ne.

— **Postavljenje pre financiji**. Financminister je postavil Strigencz Alberta za praktikanta pre štajramtu v Csáktornya.

— **Zastava naših poštarov**. Ne zdavnja smo napisali, kaj se stvorila domača grupa Orsačkoga Društva poštanskih podčinovnikov. Ovo društvo ima najplemenitešega čila, kajti je stvoreno zato, kaj pomaže magyarske poštare, da su v sili i velkoj brigi.

Na prvi sesiji zrekli su, kaj si bodo stvorili i društvenu zastavu i za to saki poštar rad alduje, a i naši ljudi su radi alduvali za to i tak se za zastavu nabralo nekaj penez. Pre malo je plaća, kaj bi sako ime mogli spomenuti i tak se pošteri z ovim potom najlepše zafaliju plemenitim darovatelam za njihove dare.

Zastavu bodo augustuša 15-ga posvetili z velikom paradom i kak bo se parada držala, bo-mo još napisali.

— **Novoga kvartera dobi štajramt v Csáktornya**. Augustuša 1-ga seli se v onu Neumannovu hižu na Zrinyi placu, de je negda fözszolgabirovija, a potli Agraria bila, poleg Fliszarove kresme.

— **Nova meša v Murasiklosu**. Novák Nevesin György, novi mešnik, sin Novák Ignáca polodelca, z Murasiklósa, franciskanski svećenik, je ov mesec 26-ga služil svoju prvu svetu mešu na šteru su došli s fare i z drugih sel prek 1500 ljudi. Prodeštvo je držal Pelin Balint plebanoš z Muraszentmártona. Pre meši su popevali domači popevači na štiri glase mešnu popevku „A Ca-

pella“, napisanu za takše prilike. a navčil njih je Szűts Antal školski direktor, jako lepo je bilo za poslušati.

Na paradu su došli Dr. Százás István szolgabirov s svojim familijom, Rodics Ignác, nadsbiskupski namestnik, Kolenko János kapelan v Szelenchegyu, Kristófcs József esperes, plebanos v Bottornya, Guzsvinecz I. plebanos z Miksavára, Csernesez György kapelan z Belice, novi mešnik, opčinsko zastupstvo i poglavarstvo, si navučiteli z okolišnih mest i žandari.

Pre Novák Ignácu na gruntu su napravili jako lepoga zelenoga šatora, okinčenoga s papinskimi i narodnimi zastavami i tam je bil potli meše paradni obed.

— **Spomen junačkom megyimurskom žandaru**. Slavenski teroristi su 1918. novembra 13-ga v Miksaváru zaklali Keszelca Vendela žandara, šteri je izvršaval svoje dužnosti. Magyarski žandari potli oslobodjenja ne su pozabili za svojega pajdaša, pak su mu na steni žandarske kasarne v Miksaváru postavili spomen tablu.

— **Nova škola v Zalaújváru**. Miniszter za veru i škole dozvolil, kaj bodo kupili za školu v Zalaújváru grof Festetichovoga kašćela za 50.000 pengő, a za stroške za prezidanja 130.000 pengő, se to bo vlada dala na pomoć. Z stare škole bodo napravili ovodu, to bo prek zel minister znutrenjih poslov, vrednost te hiže i vrednost školskih zemel, onda foringaše i težake bo općina kcoj dala i tak si narod mesta Zalaújvár zasigura svoju magyarsku kulturu. Narod te općine je i tak navek pokazal, da je v srcu veren svojoj magyarskoj domovini.

Német könyű légelháritóágyu.
(Foto RDV.)

— **Muzikaška škola v Csáktornya**. Naši opčinski zastupniki su na zadnjoj sesiji zrekli, kaj se naj v Csáktornya napravi muzikaška škola, pak su za to prosili kanizsku muzikašku školu, naj takšu pri nas napravi. V septembru se bo škola hapila i bo se moći vučiti sakoformu muziku.

— **Hiža za siromake** bo se v Csáktornya još letos zidala či bo dosti matriala. Stem bo pitanje siromakov do kraja rešeno.

— **Gospodarska škola** bo se k leto zidala v Csáktornya. Država bo dala na stroške 600.000 pengő. Ove dane je bil tu zastupnik ministra za polsko gospodarjenje i pogledal je mesto de se bo škola zidala.

Jesam li poslao preplatu?

Poglavarstvo velke općine Csáktornya

Broj 4060/1042.

Na znanje

Magyarsko Društvo za ceste zidati (Magyar Általános Utépitő Részvénytársaság) išće za takše posle 20—30 delavcov v općinu Medve. Plaća ide na akord, na den moći zaslužiti 12—13 pengő. Delavci dobiju kruha i špeka, kak je to v naredbi odredjeno. Plaćen bo i strošek za ta putovati.

Si oni, šteri očuju na to delo iti, naj se augustuša 1-ga glasiju na fözszolgabiroviji v Csáktornya. Moreju se glasiiti delavci s celoga jaraša.

Csáktornya, 1942. juliuša 29.

Poglavarstvo.

Taborski glasi

Sovjetska fronta

Zadnji tjeden je nemška ofenziva postala još čuda jakša kak je bila do ve. Proti varašu Rostov je išla borba s tri strane, od severa, zapada i ishoda. Se moste na Don vodi ili su sovjeti pustili v zrak ili su je vužgali, ali to njim nika neje hasnilo, kajti nemški pioniri ili su napravili nove moste, ili pak su soldaćiju prepelali v čonaj prem da je voda jako široka, a se to v najvećšom ognju i deždju bombi. Ova štrašna bitka je i pokazala hasna, kajti v petek već su nemci glasil, da su varaša Rostov zavzeli.

Rostov je velki varaš niže Vorosilovgrada i na ishod od Taganroga. Ima čuda fabrika a kaj je najglavneše, črez Rostov su bolševiki vozili petroljoma z Kavkazije proti Moskvi i ve njim je ta šćreka zaprta.

Stem ali nemci nesu bili zadovoljni, nego tiraju potučenoga nepriatelja dale i već v nedelu glasiju da su s šturmom zavzeli varaša Novočerkask, šteri leži na sever od Rostova, a v tork već je opal i varaš Bataisk i nemške trupe su gospodari na Don vodi.

Varaš Stalingrad je na poznatoj vodi Volga, a rano tam je Don voda samo 60 kilometrovalko i tak nemški avioni čisto z lehka bombardiraju varaša Stalingrad i već dobivamo glase, kaj su nemci nešterne ladje vtopili na Volgi.

Od Volge već neje dalko do bregovja Ural, a to pak je granica med Azijom i Europom, ako nemške i naše trupe dojdou do ta, onda je bolševičkoj Rusiji za navek odevelo v Europi.

Sovjeti su napravili pre varašu Voronjež velke protinapadaie, štere su nemci krvavo odbili, a bolševiki su stem šteli pomoći generalu Timošenkju, šteromu pre Rostovu jako slabo ide.

Naše magyarske trupe se se posod skupabijeju z nemci i v sakoj borbi imaju svojega vitezko delaa. Fronta se se bole širi, a magyarski hovi prei prek tega toga trdo drziju svoje linije i odbijaju nepriatelja. Za njihova vitezka dela bomo zavvedili stopram, da bo bitka gotova.

Engleska fronta.

Kak smo već više pot napisali, Stalin silom očej, kaj bi englezi napravili na zapadnom kraju novu frontu i tak pomogli sovjetam. Nemci su v pondelek na večer dali vnu glasa, da se oni nadjaju te fronte, naj englezi dojdou de očuju, nemci je čekaju. Nemška se na to prepravila i to tak dobro, kaj je engleze strah hapiti se z napadaji.

Pre kanalu La Manche (morje med Francoskom i Engleskom) su nemci napravili najmodernišu betonsku i železnu obranu takšu, da je bolšu ne bilo moći napraviti. Se je kamen i železo, delali su ju dve leti s 10.000 težaki i već su trupe za obranu nutri.

Engleski minister Bevin je v nedelu velikoga govora držal, v šterim je rekel, da su oni englezi, šteri furt zahtevaju novu frontu, krivi, kaj se engleska ve deli na dve stranke, štere su jena drugoj nepriateli.

ŽENSKÉ oprave, šlafroke i bluže

jako čuda za zbirati v štacunu. Gotove - oprave za prati, lepe muštre se dobiju već od 16/26 pengő dale.

Schütz

Nagykanizsa - Zalaegerszeg

Dale veli, da je on najveći priatelj sovjeta i prosi one, štéri očeu isto biti prijatel bolševikam, naj ne siliju prevēč za novu frontu, nego naj pomaže, u englesku vladu v drugim teški-mi posli. Si moremo misliti, kakše brige ima engleska vlada, ako to jen minister na skupštini javno pred narodom vupa priznati.

Englezi brišeju oči sovjetam stem, da su poslali čuda aeroplanov na Hamburg, ali to ne pišeju, kaj njih niti polovica neje došla nazaj i to je tobože njihova druga fronta, pak niti to ne pišeju, kaj njim se to nemški avioni na engleskim varašam marljivo povračaju.

Afrička fronta

Englezi su v Egiptomu pre varašu El Alamain v noći napravili velkoga napada na nemške i taljanske trupe. Naši su engleze odvrgnuli, napravili njim teške zgubičke i vlovili prek jezero zaroblenikov. Bitka je bila tak velka, kaj su prek štiri sto engleskih taborskih kol vništili ili zavzeli, opalo je do li čuda engleskih avionov.

V Egiptomu narod stalno dela demonstracije proti englezam. V varašu Kairo su englezi strelali na žene, štere su demonstrerale, bilo je čuda mrtvih i ranjenih. V Port Sudanu, da su američkoga matriala vun skladali, je čuda v zrak odletelo. Demonstracije su bile na više mesta.

Na Maltu nemški i taljanski avioni dale hičeju bombe.

Američka fronta

Ov tjeđen neje bilo nikaj osobitoga.

Japanska fronta

Ober Australije je jen veliki otok Nova Gvineja. Na tom otoku su japanci napravili velkoga napada na varaš Port Moresby, zašli su i na suhu zemlju i već je bila i bitka med japanskimi i australskimi trupami. Nadale su bili dva napadaji i na varaš Port Darwin.

Kak se vidi, japanci su si počinuli i skupa su se nabrali i ve se hapiju pak dale tirati svoju pravicu.

Gospodarstvo

Par reči k novomu gospodarskomu zakonu s stroškom od 1000 miljon pengő

Naše povanje živine je starinsko i siromaško. Novi zakon očē, kaj se povanje povekša,

Krav moramo meti za 10 let 2^{1/2} milijonov, konjov miljon i tristojezer, se skup marhe mora biti do 4 milijonov v orsađu, se to z državnomo pomoči i z bolšimi gmajnam. Birke još jempot tulko, a mladine do 40 milijonov moramo meti po ovom zakonskom planu.

Kaj to znači, spomenemo samo tulko da ako bomo meli već mladine, bomo mogli za 300 milijonov pengő već jeji vun zvoziti z orsaga. Na trideseti mesta bodo postavili železne kvočke (mašine de se jeji grejeju) i one bodo zvalile do 4 milijonov piceke.

Najbole je zapuščena prinās vrtlarija i sadovnjaki, a te ran imaju najvećšu budućnost. Sadovnjake je treba povekšati za 50%.

Ran tak bo organizirana z nova i prodaja. Nove magazine bodo zidali, de bo vlezlo do 4 miljon meter centov. Na banhofaj bodo magazine za kromper spravlati do tri milijone metercent velki. Ran tak i po selaj bodo žitnice delali, de si bodo mogli ludi zrnje spravlati, dok si prodaju. Za meso hladiti bodo isto napravili ledvenice za 7000 vagonov robe. Za bolšu prodaju bodo napravili, osobito po povrnjenimi kraji jezero novih zadrugi.

Kaj smo tu napisali, to su samo materialne kondicije, ali k tomu dojdou i duševne. Od materialnih je puno bole važno navčiti ludi bole gospodariti. Zato bo novi zakon čuda reskiral. Gospodarske visoke škole bodo došle još na više, 750 zimskih gospodarskih škol bodo držali. V sakim jarašu celoga orsaga bodo zimске gospodarske škole. Isto tak bodo škole i za domače gospodarjenje.

Zakon ide zatem, da se pomore sakomu, što očē bole gospodariti i povati, a nikšu pomoć ne dobi on, štéri je leni, neče iti napre v gospodarjenju, a on štéri bo se protivil novomu ređu i bolšemu gospodarjenju, bo još i imel i neprilike. Za to bo se država od se dob više mešala v gospodarjenje kak do ve i de bo treba, bo se organizacija napravila i pod silom.

Od toga plana do jezera miljonov samo još par brojki očemo napisati. Za popravlanje zemle, komasaciju i za bolše povanje bo država potrošila čez 10 let prek 400 pengő, za bolšu marhu 150 miljunov, za bolšu prodaju prek 200 miljunov pengő bo se potrošilo. Na zadnje bo se potrošilo ne jezero, nego 1300 miljunov pengő. Takšega plana v magyarskoj još neje bilo, ali to je sigurno, kaj bo te plan stvoril čisto drugo i čuda bolše gospodarjenje, pod državnomo kontrolom, a to nam je narodna dužnost.

Naj si gospodari već ve preskrbiju jen od drugoga zrnje za setvu

Po letošnjoj naredbi za pridel si gospodari moreju zadržati za setvu za saku katastralnu me-

kot po 120 kg pšenice, od hrži ili ječmena po 110 kg, a od zobi po 80 kg od onoga, kaj su zmlatili.

Naredba dozvoli i to, kaj si on gospodar, štéri nema pravo zrnje za setvu, od drugoga gospodar more zameniti zrnje za setvu. Opomenemo za to gospodarje, naj se već ve brigaju, kaj bodo meli dobro zrnje za sejati, štéri nema, naj si zameni.

Tripot je treba kuruzu okopati

Negda pred 50 leti je i v Megyímurju bila šega kuruzu tripot okopati, ali da su došli plugi okopači, je ta šega nekak prestala. V gospodarstvom školam i pre više jezer gospodarom su kop sprokali, pak se dokazalo, da tripot okopana kurzu čuda već pridelā da.

Zato je jako hasnovito za sakoga gospodarā, ako si kuruzu tripot okopa. Stem začuva zemlju kaj se tak fletno ne posuši i postane bolša, drač zgine, a kurzu se čuda fletne dozreli, a se to čuda već hasna da, nego kaj košta strošek tretje-ga okapanja.

Po tretjem koku nemre se dračovo seme restepsti i dobro okopana zemla drugo leto čuda menje posla da. Ve je tabor, čuda već kuruze qucamo, zemlu nemremo povekšati, ali povanje bi mogli. Treba je samo spametno delati, pridel bo čuda večši. Štéri ima pluga za okapati naj pomore drugomu, kaj bo kopanje čim fletne gotovo. Moramo si pomagati jen drugomu.

Nagykanizsai Királysörfözde

a DREHER—HAGGENMACHER

budapesti sörgyárak érdekeltsége

egyedüli s ö r r a k t á r a

Fliszár és Kaczun

s ö r n a g y -
kereskedés Csáktornya

Raktár: Petöfi Sándor utca 10

— Bejárat a Levente utcában

Telefon 8 szám —

APRÓHIRDETÉSEK - MALI OGLASI

Apróhirdetések díja szavankint 10 fillér. — A vastagon nyomott szó kettőnek számít. Legkisebb hirdetés díja 1 P.

Vendéglőt vagy hasonlót bérbvénnek. Cim a kiadóban.

Keresetük magyar vagy muraközi idősebb, jól főző intelligensebb vallásos házvezetőnő előkelő pári házhoz. azonali belépésre. — Cim a kiadóban.

Ismét kapható Balatoni- és folyami hal a piacon, minden nap triss. Lakás Zöldfa utca 4. Ugyanott egy használt női varrógép megvételre kerestetik.

Pak se dobiju Balatonske i druge vodne ribe na piaču, v torč, sredu, petek, subotu i nedelu, saki den friške. Stan Zöldfa utca 4. Isto tam se išče nucana ženska mašina za šivati.

Kereskedelmi érettségivel bíró állami nyugdíjas megfelelő irodai állást keres, magyar, német, horvát nyelvet bírja. Cim a kiadóban.

Eladó 200 i telekkel egy kis családi nyaraló Balatonfenyvesen. Bővebben érdeklődni: Horváth A. Nagykanizsa, állomási jegypénztárban.

Felölös szerkesztő: Pecsornik Ottó
Felölös kiadó i lapfajlajdonos: Pecsornik Ottó
Nyomta: Muraközi Katolikus Könyvnyomda — Csáktornya
Nyomásért felel: Sárecz Antal.

Ruháit festesse, tisztítsa

Oprave farbati, čistiti pre

Pálcsicsnál

Csáktornyai Flóka:

Horthy Miklós tér 9.